

ת"פ 54460/03/21 - מדינת ישראל נגד סלומון טסמה ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 54460-03-21 מדינת ישראל נ' טסמה

המאשימה

הנאשם

בפני כב' השופט אילן סלע

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),

ע"י עו"ד שני טביב

נגד

סלומון טסמה ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון: חמש עבירות של סחר בסמים מסוכנים לפי סעיפים 13 ו-19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים"), שתי עבירות של סחר בנשק ותחמושת לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), שתי עבירות של נשיאת נשק לפי סעיף 144ב' לחוק ושתי עבירות של נשיאה והובלת תחמושת ואביזר תחמושת לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק. בהמשך צרף הנאשם תיק נוסף (ת"פ 15443-04-20) והוא הודה והורשע בו, בעבירה של החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים/

2. בכתב האישום מפורטים שישה אישומים. ארבעה מהם עניינם בביצוע עסקאות סמים עם סוכן שפעל בשליחות משטרת ישראל, ושניים עניינם בביצוע עסקאות נשק עם אותו סוכן. באישום הראשון, מכר הנאשם ל"סוכן" מטעם משטרת ישראל (להלן: "הסוכן"), ביום 2.12.20, סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 9.70 גרם, בתמורה לסך של 4,500 ₪. באישום השני, ביום 7.12.20 מכר הנאשם לסוכן 9.99 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין בתמורה לסך של 4,300 ₪. באישום השלישי, ביום 10.12.20 מכר הנאשם לסוכן 9.9396 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין בתמורה לסך של 4,300 ₪. באישום החמישי, ביום 15.01.20, מכר הנאשם לסוכן 0.82 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין בתמורה לסך של 300 ₪, וכמו כן העביר הסוכן עבור הנאשם קוקאין בכמות שאינה ידועה לאדם אחר תמורת סך של 700 ₪ מתוכם העביר 300 ₪ לסוכן. בתיק שהנאשם צרף הוא הורשע בשל כך שביום 20.11.19 בשעת לילה מאוחרת, הוא נשא על גופו סם מסוג KETAMINE במשקל נטו של 1.96 גרם, המחולק לשתי אריזות פלסטיק סגורות בסגר.

3. בנוסף, כאמור שני אישומים עניינם בעסקאות נשק מול הסוכן. באישום הרביעי צוין, כי עובר ליום 1.01.21 שוחחו הסוכן והנאשם על כך שהסוכן מעוניין לרכוש נשק. הנאשם בדק אפשרות מכירת נשק לסוכן ועדכן אותו כי השיג עבורו אקדח 9 מ"מ קצר שמחירו 37,000 ₪. הסוכן ביקש הנחה במחיר. ביום 4.01.21 נפגשו השניים והנאשם העביר לסוכן אקדח הזנקה מסוג Retay שהוסב לירי תחמושת קליעים בקליבר 9 מ"מ קצר עם מחסנית תואמת וכדורי 9 מ"מ בתמורה לסך של 37,000 ₪, ותוספת של 1,300 ₪ דמי תיווך לנאשם. בהמשך נסעו השניים למוצא ושם ירה הסוכן ירייה אחת באוויר לבדיקת תקינות הנשק.

4. באישום השישי צוין, כי עובר ליום 19.01.21 התקשר הנאשם לסוכן ועדכן אותו באפשרות להשיג עבורו אקדח חדש במחיר של 40,000 ₪ ועמלת תיווך בסך של 2,500 ₪. בהמשך, ביום 20.01.21, נפגשו השניים במוצא, במקום בו בדקו את הנשק בעבר. שם, מכר הנאשם לסוכן אקדח הזנקה BLOW שהוסב לירי תחמושת קליעים בקליבר 9 מ"מ יחד עם מחסנית תואמת ושני כדורי 9 מ"מ בתמורה לסך של 42,000 ₪, ותוספת של 2,500 ₪ דמי תיווך לנאשם.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם, נלמדו נסיבות חייו הקשות, מאז עלייתו ארצה עם בני משפחתו מאתיופיה בהיותו בן שנתיים. על מנת שלא לפגוע בצנעת הפרט של הנאשם ומשפחתו אסתפק בכך שהנאשם חי את כל ילדותו תחת קשיים רבים ומשמעותיים. בכלל זה, בבית ובבתי הספר השונים בהם למד. גם קשיים כלכליים משמעותיים לא פסחו על הנאשם ומשפחתו.

6. מהתסקיר נלמד גם, כי הנאשם צרך סמים מגיל צעיר מאוד, אז גם החל את מעורבותו בפלילים. תחילה צרך סמים מסוג קנאביס והוא העמיק את צריכתו בהדרגה עד לכדי שימוש אינטנסיבי, בכלל זה בסמים קשים מסוג קוקאין. טיפול שקיבל הנאשם לאחר שהיה אסיר בשל עבירות סמים קודמות שביצע, לא צלח, בשל סירובו לשתף פעולה מאחר ולא תפס את עצמו כמכור וכמי שנזקק לטיפול.

7. ואולם, במסגרת הליך זה, ביטא הנאשם מוטיבציה ראשונית להשתלב בהליך טיפולי ייעודי בתחום ההתמכרויות, והביע מוכנות להתחיל בתהליך טיפולי ארוך טווח בתחום ההתמכרויות. בשל כך, ביום 23.01.22 הוריתי על שילובו בקהילת "מלכישוע". שם, כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן, הוא ערך עבודה על דפוסי ההתנהגות והחשיבה שלו וחולל בתוכו שינויים משמעותיים. בהמשך, הומלץ על העברתו להוסטל השייך לקהילה במסגרת תכנית טיפולית המשכית, שם הוא נמצא עד היום. הנאשם הביע סיפוק מהתהליך על אף קשייו המשמעותיים בריחוקו מבני משפחתו, בפרט מאמו, ולצד זה הביע את הבנתו לכך שהתמכרותו דורשת המשך ליווי וטיפול ואת נכונותו להתמיד בתהליך זה.

8. הנאשם נטל אחריות על מעשיו בפני קצין המבחן, וציין את קשריו השוליים הבעייתיים שעמדו בבסיס מעשיו.

9. בשולי התסקיר ונוכח האמור בו, בא קצין המבחן בהמלצה להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, על מנת לאפשר לנאשם לשמר את השיג עד כה.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

10. בטיעוניה לעונש, עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים בעבירות הסמים ובעבירות הנשק. היא הצביעה על הנסיבות החמורות של העבירות: ארבע עסקאות שנעשו בתקופה קצרה יחסית של סחר בכמות גדולה בסם מסוג קשה של קוקאין, כשהנאשם הרוויח מהן כ-14,000 ₪. זאת, לצד עסקאות הנשק החמורות שהניבו רווח של עשרות אלפי שקלים. היא גם הצביעה על כך שבאישום השישי מתואר שהנאשם נשא את הנשק בירושלים באמצע היום, דבר שיכול היה להביא לאסון של ממש. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת עבירות הנשק והיותן מכת מדינה, והצביעה על

מגמת ההחמרה בענישת עברייני הנשק, וחשיבות הרתעת הרבים והיחיד למיגור עבירות אלו.

11. ב"כ המאשימה עתרה למתחם עונש הולם אחד לכלל עבירות הסמים, מתחם הנע מ-30 ועד 50 חודשי מאסר בפועל, ומתחם עונש הולם נוסף לעבירות הסחר בנשק ובתחמושת, מתחם הנע בין 5 ל-10 שנות מאסר בפועל. זאת לצד עונשים נלווים.

12. באשר לנאשם היא ציינה את עברו הפלילי, הכולל הרשעה בעבירה של החזקה ושימוש בסם שלא לצריכה עצמית בחודש מרץ 2020 בגינו הושת עליו גם עונש מאסר על תנאי בר הפעלה, שלא מנע מהנאשם לשוב ולבצע עבירות. כן ציינה את הרשעותיו הקודמות: מחודש ספטמבר 2018 בעבירה של שימוש בסם; מחודש יוני 2018 בעבירה של סחר בסם ובעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, בגינם נגזרו עליו 15 חודשי מאסר בפועל; ומחודש מרץ 2018 בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית. הנאשם גם ביצע עבירות גניבה, תקיפה ואיומים בהיותו קטין בשנים 2010 ו-2013. ב"כ המאשימה עמדה על כך, שלמרות גילו הצעיר, באמתחתו עבר פלילי מכביד והוא ריצה מספר עונשי מאסר.

13. ב"כ המאשימה עמדה על עברו הפלילי של הנאשם המצדיק החמרה בענישה. לצד זאת היא ציינה כי הנאשם צעיר, הודה בפתח ישיבת ההוכחות וחסך זמן שיפוטי. הנאשם אכן עבר הליך שיקומי, והשיקום הוא אחד משיקולי הענישה, אך הוא רק חלק ממערך שיקולים שאמורים להיות בפני בית המשפט. לדבריה, השיקום שעבר הנאשם במקרה זה מצדיק אמנם הקלה בעונשו של הנאשם, אך יש לגזור את עונשו בתחומי המתחם.

14. לשיטת המאשימה, שקלול הנתונים מביא למיקום עונשו הראוי של הנאשם בתוך המתחם, במחצית המתחם של עבירות הסם ובסמוך לרף התחתון של המתחם בעבירות הנשק. בסופו של יום, תוך חפיפה מסוימת של העונשים היא עתרה להשית על הנאשם עונש של 6 שנות מאסר, ולאחר הפעלת התנאי של 6 חודשי מאסר התלוי ועומד כנגד הנאשם, להשית עליו עונש כולל של 6 וחצי שנות מאסר, לצד ענישה נלווית.

15. כן נתבקש להכריז על הנאשם כסוחר סמים ולחלט את הכסף שנתפס על הנאשם ובחשבון הבנק שלו, כמו גם את האופנוע שלו שנתפס.

16. מנגד, ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את נסיבות חייו הקשות של הנאשם. הוא ציין, כי מדובר במי שגדל באשפות, בעוני מחפיר, התדרדר לסמים בגיל צעיר ולמעשה הפך לנרקומן, שבשביל להשיג את מנת הסם שלו, היה מוכן אפילו לחפות על סוחר נשק. הוא ציין, כי תמורת כלי הנשק הגיעה אל מוכרי הנשק ולא לכיסו של הנאשם, אשר זכה בתמורה של מאות שקלים בלבד בגין תיווכו בעסקאות. הוא הדגיש, כי אכן מדובר בנאשם צעיר שריצה כבר מספר עונשי מאסר, ואולם על אף מצבו, הוא לא ויתר, תפס את עצמו, קיבל החלטה לערוך שינוי בחייו, עבר טיפול בשנה בה שהה בכלא במעצר, ובהמשך השלים הליך טיפולי שיקומי לא קל בקהילת "מלכישוע".

17. לדברי ב"כ הנאשם, יש לסייע לנאשם לצמוח ולהמשיך בתהליך שהחל בו. לטענתו, עמדת המאשימה מתעלמת

לחלוטין מאינטרס הציבורי של שיקום אנשים דוגמת הנאשם ומניעת חזרתם לעולם הפשע. הוא ביקש אפוא, לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות.

18. הנאשם בדבריו בפני בית המשפט ציין את ההליך הטיפולי שעבר במשך שנה, את מאמציו לצאת מהעולם בו היה, כשעשה כל דבר כדי להשיג מעט סם. הוא הביע חרטה על מעשיו ואת רצונו להמשיך בדרך החדשה בה החל. הוא פרט גם את שעבר עליו בתקופת המעצר כאשר נכווה משמן ואושפז לתקופה של כשבועיים, כשהוא קשור למיטה.

דין והכרעה

19. ראשית יצוין, כי צודקת ב"כ המאשימה שנכון לקבוע במקרה זה מתחם עונש הולם אחד לכלל עבירות הסמים שנעשו מול אותו סוכן בסמיכות זמנים, בין התאריכים 2.12.20 ו-15.01.21, ומתחם אחד לעבירות הנשק שבוצעו מול אותו סוכן בחודש ינואר 2021.

באשר לעבירות הסמים.

20. עבירות של ביצוע עסקאות בסמים הנן עבירות קשות וחמורות אשר תוצאותיהן הוות אסון למשתמשים ולחברה כולה. מדובר בנגע של ממש (ראו: ע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.07.12)). עבירות הסמים נועדו להגן על שלום הציבור ובריאותו ומניעת התופעות השליליות הנלוות לצריכת הסמים, ביניהן עבירות אלימות ורכוש. השימוש בסם מוביל במקרים רבים לעבירות רכוש המבוצעות על ידי המשתמשים בסמים - אם הסוחר עצמו ואם הרוכשים ממנו - כדי לממן את צריכת הסמים. ההתמכרות והצורך בכסף למימון הסם, מביאים לא פעם לעבירות חמורות יותר, כמו, למשל, סחר בנשק, כבמקרה זה. המלחמה בנגע הסמים היא אינטרס ציבורי משמעותי (רע"פ 1720/11 **גליק נ' מדינת ישראל** (7.03.11)).

21. במקרה זה עסקינן בארבעה אישומים בעבירות של סחר בסמים בכמות לא מבוטלת. בשלושה מהאישומים מדובר במכירה של כ-10 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין. התמורה שנתקבלה היא של אלפי שקלים. אך במקרה, וכמובן שלא בידיעת הנאשם, הסמים נמכרו לסוכן משטרתי שלא עשה בהם שימוש.

22. בחינת הפסיקה הנוהגת מעלה כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו, בכל הנוגע לעבירות הסחר בסמים, נע מ-15 עד 30 חודשי מאסר בפועל. ראו למשל:

· רע"פ 6286/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (22.09.20) אושר מתחם עונש הנע מ-18 עד 36 חודשי מאסר, בגין עבירה של החזקת 92 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין ושתי עבירות של מכירת 50 גרם סם מסוכן הרואין כל אחת.

· רע"פ 6872/19 **אבו טעיא נ' מדינת ישראל** (18.11.19) אושר עונש של 24 חודשי מאסר בפועל בגין שתי עבירות של מכירת 20 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין כל אחת לסוכן משטרתי.

· בעפ"ג (מרכז) 5501-09-17 **סמאדה נ' מדינת ישראל** (6.02.18) אושר מתחם של 12-24 חודשים במקרה בו מדובר היה בשלוש עבירות של סחר בקוקאין במשקלים שנעו מ-10 גרם ועד 23 גרם.

· רע"פ 8408/15 **חביב נ' מדינת ישראל** (9.12.15) אושר עונש של 17 חודשי מאסר בפועל בגין שתי עבירות של סחר בקוקאין במשקל של 1.1 גרם.

· רע"פ 126/15 **חביב נ' מדינת ישראל** (13.01.15) אושר עונש של 16 חודשי מאסר בגין שלוש עבירות של סחר בסם מסוג קוקאין, במשקל כולל של כ-14 גרם.

אך הדגש במקרה זה צריך להיות על עבירות הנשק, להן נודעת חומרה רבה יותר.

23. הערכים המוגנים בעבירות נשק הם שלמות הגוף וחיי אדם, שלום הציבור וביטחון. למותר להכביר מילים באשר לסכנה הנשקפת מהחזקה ונשיאה של כלי נשק על ידי מי שאינם מורשים לכך, שלא למטרות ראויות, כגון הגנה על בטחון המדינה או על שלום אזרחיה. מדובר בכלי שהשימוש העיקרי בו הוא לצורך המתת אדם, גרימת פגיעה גופנית חמורה לאדם או איום בפגיעה כזו. פעמים רבות, נשק שנעשה בו שימוש מעין זה מוצא את דרכו לידיים עברייניות שעושות בו שימוש פלילי ואף בטחוני.

24. פסיקה עקבית עומדת על כך שעבירות נשק לסוגיהן הן "מכת מדינה" המשקפת סכנה חמורה ומיידית לביטחון הציבור ולשלומו, על הצורך בענישה מחמירה בעבירות אלו, ובהעלאת רף הענישה בעבירות הנשק לסוגיהן (ראו אך לדוגמה: ע"פ 2761/21 **עואלי נ' מדינת ישראל** (22.08.21); ע"פ 4207/21 **עמאר בעראני נ' מדינת ישראל** (28.07.21)). בית המשפט אף קבע כי החמרת הענישה בגין עבירות אלו היא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי להרתעת הציבור מפני ביצוען ולמאבק בתופעות הפגיעה האלימה לסוגיה (ראו: ע"פ 6068/21 **מדינת ישראל נ' פקיה** (19.12.21); ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (5.11.19)).

25. לאחרונה, אף ציין בית המשפט העליון כי מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בכל הנוגע לעבירות הנשק (ע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.09.22); ע"פ 2251/21 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (15.12.21)). בית המשפט ציין (בע"פ 6383/21 **קריף נ' מדינת ישראל** (13.02.22)) כי:

לעיתים נכון להחמיר בענישה בגין סוגים מסוימים של עבירות בשל אופיין, ויש שנכון להחמיר בענישה בגין ביצוע עבירות מסוימות הואיל ובתקופה הרלוונטית הן הופכות לנפוצות ושגרתיות יותר, עד כי יש לסווגן כ"מכת מדינה". בענייננו, עבירות הנשק דורשות החמרה בשל שני הנימוקים גם יחד. ממד החומרה שבהן נעוץ בזיקתן לכלי בעל כוח קטלני. ובראי התקופה - הפגיעה באינטרס הציבורי ובביטחון הפרט דורשת ענישה מחמירה, מעבר לזו שהייתה נקוטה בעבר.

26. המחוקק אף ראה לנכון לעגן מגמת החמרה זו בחקיקה, כשבמסגרת תיקון החוק (חוק העונשין) (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, נקבע עונש מינימום של רבע מהעונשהמרבית, למי שהורשע בעבירות של החזקה, נשיאה וסחר בנשק. לפי דברי ההסבר לתיקון, התיקון נעשה נוכח התפשטות ההתחמשות של קבוצות גדולות

באוכלוסייה בנשק בלתי חוקי, ייחודיות התופעה והשלכותיה החמורות, ובפרט המחיר שהיא גובה בחיי אדם. וכך נאמר בעניין זה:

נוסף על הנזק הישיר של עבירות הנשק, השימוש הנרחב בנשק ובאמצעי לחימה בלתי חוקיים והימצאותם בחברה האזרחית פוגעים בתחושת הביטחון של הציבור ותורמים לעליית הביקוש לנשק בלתי חוקי. מאפיין מחמיר נוסף של עבירות אלה הוא הקלות שבה סכסוך של מה בכך עלול להסלים במהירות לאירוע קטלני אך ורק בשל קיומו של נשק בהישג יד.

27. תיקון זה אמנם אינו חל על הנאשם, אולם יש בו כדי ללמד על המשקל הרב שיש לתת לאינטרס הציבורי ולשיקולי ההרתעה על פני נסיבותיו של הנאשם בקביעת העונש בעבירות אלו, וכפי שנקבע בפסיקה (ראו: ע"פ 5602/22 בעניין **פלוני**; ע"פ 2761/21 בעניין **עואלי**; ע"פ 2251/21 בעניין **אבו עראר**).

28. עבירות הנשק שבסעיף 144(ב) לחוק, בהן הורשע הנאשם, מצויות במדרג החומרה הגבוה ביותר מכלל עבירות הנשק, כשהן נעשות ללא שימוש בנשק. זאת משום שפוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם ממכירת כלי הנשק על ידי הנאשם הוא עצום. הנאשם לא ידע כי הוא מוכר את הנשק לסוכן משטרה, ובנקל יכולים היו כלי הנשק להתגלגל לידי ידדים עברייניות, ומשם קצרה הדרך לפגיעה בחיי אדם, על רקע לאומני או פלילי. תמורת הנשק הועברו לידי הנאשם סכומים של עשרות אלפי שקלים, הגם שהוא עצמו שימש אך כמתווך בעסקה וחלקו בה הגיע למאות שקלים.

29. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה מנעד רחב של עונשים בעבירות נשק שונות, אשר נגזרים, בין היתר, מנסיבות ביצוע העבירה, בכלל זה סוג הנשק, היקף העסקאות, הצדדים לעסקה ועוד, ולצד זאת הנסיבות האישיות השונות של העבריין.

- בע"פ 5602/22 בעניין **פלוני** קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בפועל.
- בע"פ 6383/21 בעניין **קריף**, אושר עונש של 36 חודש לנאשם שהורשע בעבירה אחת של עסקה אחרת בנשק.
- בת"פ (מחוזי-חי') 52188-03-22 **מדינת ישראל נ' כבהה** (18.10.22) נקבע מתחם של 5 עד 8 שנות מאסר בגין ארבע עבירות של סחר בנשק וארבע עבירות של החזקת נשק ונשיאתו.
- בת"פ (מחוזי-י-ם) 16161-04-21 **מדינת ישראל נ' ג'ולאני** (12.04.22) נקבע מתחם של 5 עד 8 שנות מאסר בגין שלוש עסקאות נשק שנערכו עם סוכן משטרה. וראו הסקירה הנרחבת שם של הפסיקה הנוהגת.
- בע"פ 500/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** (31.05.21), אושר עונש של 50 חודשים בגין שתי עבירות של סחר בנשק לסוכן משטרה.
- בע"פ 7973/20 **מוריחי נ' מדינת ישראל** (23.11.20) אושר עונש של 30 חודשי מאסר בגין הרשעה

בעבירה אחת של ניסיון לעסקה אחרת בנשק.

· בת"פ (מחוזי-י) 66430-05-20 **מדינת ישראל נ' נסאר** (15.11.20) נקבע מתחם שנע בין 20 ועד 40- חודשי מאסר בפועל, בגין מכירת אקדח ותחמושת, ועל הנאשם נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪.

· בת"פ (מחוזי-י) 58524-11-19 **מדינת ישראל נ' עודה** (2.12.20), נקבע מתחם שנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר, לגבי עבירת סחר בודד באקדח שנמכר לסוכן משטרה.

· בת"פ (מחוזי-י) 35608-04-18 **מדינת ישראל נ' יזן קורד** (28.02.19) הוטלו על נאשם 34 חודשי מאסר בפועל, בגין עסקה לרכישת אקדח ועסקה לרכישת רובה M-16. באותו עניין נקבע כי המתחם עבור שתי העבירות נע משנתיים ועד שש שנות מאסר בפועל.

· בע"פ 2834/18 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (15.01.19) אושר עונש של שבע שנות מאסר שהושת על מי שהורשע בשלוש עבירות של סחר בנשק, בעבירה של נשיאת נשק וסחר בסמים מול סוכן משטרה.

· בת"פ 50551-03-18 (מחוזי-י) **מדינת ישראל נ' עג'אג'** (8.10.18), הורשע נאשם במכירת אקדח ותחמושת לסוכן משטרה. גם באותו עניין, נקבע מתחם של 20 ועד 40 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ (מחוזי-י) 56177-03-18 **מדינת ישראל נ' אלה** (29.04.19) נקבע מתחם עונש עבור הרשעה בעבירה בודדת של סחר בנשק שנגעה למכירת אקדח שנע מ-20 עד 40 חודשי מאסר בפועל, זאת בעקבות פסק הדין בע"פ 8045/17 **בראנסי נ' מדינת ישראל** (16.08.18). על הנאשם נגזרו 33 חודשי מאסר בפועל בגין שתי עבירות.

30. בשים לב לכל האמור, לאינטרסים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות והפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו, בכל הנוגע לעבירות הנשק, נע מ-30 ועד ל-60 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה וקנס.

ומכאן לנאשם.

31. הנאשם יליד 1998, כיום בן 24, בעברו כאמור 4 הרשעות בעבירות סמים, בכללן גם הרשעה אחת בעבירה של סחר בסמים. הוא ביצע בעבר, בהיותו קטין, גם עבירות אלימות ורכוש. הוא ביצע את העבירות מושא הליך זה כשמאסר מותנה של 6 חודשים תלוי ועומד כנגדו. כל אלו יש לזקוף לחובתו. מאידך, הנאשם הודה ונטל אחריות על מעשיו. זאת יש לזקוף לזכותו. גדילתו בתנאי הזנחה רגשית וחינוכית מבלי שהיה לו גב תומך ומכוון יש לה חלק לא מבוטל, ושמה מכריע, בנפילתו למקומות אליהם הגיע. בכלל זה, התדרדרותו, כבר בגיל צעיר מאוד, לשימוש בסמים, גם סמים קשים. בהעדר גב תומך, גם ניסיונות הגמילה בעבר כשלו. גם נסיבות חייו אלו, מצדיקות הקלה בעונשו.

32. ברגיל אפוא, על יסוד עקרון ההלימה שהוא העיקרון המנחה בענישה כמותוהו בסעיף 40' לחוק, היה מקום לחפוף חפיפת מה בין שני המתחמים (15 עד 30 חודשי מאסר בגין עבירות הסמים ו-30 עד 60 חודשי מאסר בעבירות

הנשק) ולגזור את עונשו בסמוך למחצית המתחם.

33. ואולם, מקרה זה שונה. במקרה זה הנאשם עבר הליך שיקומי, וגם אם לא נכון לומר כי הוא כבר השתקם לחלוטין, ברי, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן יש סיכוי של ממש שהוא ישלים את הליך השיקום שעבר. כאמור, הנאשם היה מכור לסמים שאת השימוש בהם הוא החל בגיל צעיר מאוד. אלו עמדו בבסיס העבירות שביצע. למעשה, גם עבירות הנשק הן תוצאה של השימוש בסמים, כשהנאשם סחר בנשק מול מי שסחר מולו בסמים, והצורך הכספי של הנאשם נועד למימון השימוש בסמים. בשלב זה, חרף עברו של הנאשם, הוא לא אמר נואש. הוא פתח פתח צר להליך טיפולו, וכשזה נפתח עבורו, תחילה בבית המעצר, ובהמשך בקהילה הטיפולית במלכישוע, הוא צעד בו, על אף הקשיים הרבים הכרוכים בכך. הוא עמד בהצלחה באתגר, וערך שינוי משמעותי בחייו. לאחר מכן, המשיך את התהליך הטיפולי בהוסטל השייך לקהילה. קצין המבחן המליץ על ענישה שלא בבית הסוהר נוכח תהליך זה.

34. עובדות אלו מציבות את הנאשם תחת סעיף 40ד' לחוק, לפיו יש לקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו ולא על יסוד עקרון ההלימה. במקרה זה, ברי כי יש הצדקה של ממש לחריגה ממתחם העונש ההולם. יש לסייע בידי הנאשם ולתמוך בו להמשיך בדרך החדשה שהחל בה זה מכבר וצעד בה מרחק ניכר ומשמעותי, ולהסיר כל אבן נגף העלולה להחזירו לדרך האחרת, הישנה. יש לזכור כי שיקומו של נאשם, בפרט בעבירות סמים, אינו רק אינטרס אישי שלו. שיקולי שיקום הם חלק מהאינטרס הציבורי, גם זה שעניינו במציאת דרכים נכונות ויעילות להפחתת הפשיעה. לאמור, שיקומו של נאשם משתלב עם האינטרס הציבורי, אשר יצא נשכר הן מכך שהנאשם ייגמל מסמים, ובכך יימנע מלעשות עבירות נוספות, והן מכך שהנאשם יעלה על דרך טובה (ראו: ע"פ 8087/03 כהן נ' מדינת ישראל (1.02.06); ת"פ (מחוזי-חי') 23069-08-09 מדינת ישראל נ' בריטש רזפטר (3.06.10); ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל (29.11.15)).

35. הנה כי כן, "ככל שעולה כי השמת הנידון מאחורי סורג ובריה עלולה לאיין את ההליך השיקומי או לפגוע בו באופן ניכר, יש לבכר את שיקולי השיקום" (ע"פ 4425/14 פלוני נ' מדינת ישראל (25.11.14)). בוודאי יש למנוע מצב בו גם יפגעו שיקולי השיקום וגם יפגע עקרון ההלימה (ראו: אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם", ספר דורית בייניש (אוניברסיטת בר אילן-נבו) (תשע"ח-2018), 539, בעמ' 551).

36. בצדק נטען, כי השתת העונש לו עותרת המאשימה - שש וחצי שנות מאסר - אין בה נתינת משקל כלשהו לשיקולי השיקום. עונש שכזה משמעותו אינן כל התהליך שעבר הנאשם, השגתו לאחר, ונוכח המאמץ שהשקיע, התוצאה יכולה להיות חמורה עוד יותר. הפחתה של מספר חודשים במסגרת המתחם בשל שיקום, כשהתוצאה היא השמתו של הנאשם מאחורי סורג ובריה לשנים רבות, מאיינת לחלוטין את שיקול השיקום, וממילא הפגיעה בעיקרון ההלימה הנגרמת מכך, גם היא חסרת כל הצדקה.

37. מאידך, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות ומשיקולי הענישה האחרים. על כן, גם לא ניתן לאמץ במקרה זה את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהשתת עונש מאסר של ממש. במקרים של עבירות חמורות, בפרט כשקיים אינטרס ציבורי משמעותי בהחמרת הענישה באותן עבירות, לא נכון ליתן את כל המשקל לאינטרס השיקום של הנאשם. גם כאשר מדובר בקטינים שהשיקול השיקומי הוא השיקול בעל המשקל הרב יותר, שיקולי השיקום אינם עומדים לבדם, ויש

לאזנם עם שיקולי ענישה נוספים, ובהם עיקרון ההלימה בין חומרת העבירות למידת העונש (ראו: ע"פ 3582/22 פלוני נ' מדינת ישראל (12.01.23)). כך הוא גם בבגיר שהשתקם או שיש סיכוי של ממש לשיקומו, שיקולי השיקום יאוזנו עם שאר שיקולי הענישה.

38. הדבר נכון בפרט כשמדובר בעבירות נשק, ועל אחת כמה וכמה בעבירות של סחר בנשק. לגבי עבירות אלו נקבע (בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (15.11.19)) כי:

ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "ייבוש הביצה" המשמשת ערש לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן.

בשל כך נקבע, כי "בטיפולנו בעבירות [נשק] מסוג זה ובמבצעה, להרתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות, יש מעמד בכורה" ועל כן "ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העברין לשיקום [...] גם כאשר מדובר בעברין צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן" (ע"פ 4077/22 פלוני נ' מדינת ישראל (28.07.22)). וראו גם: ע"פ 5602/22 בעניין פלוני).

39. ואולם, כאשר מדובר בנאשם שכבר עבר דרך ארוכה ומצוי עמוק בתהליך השיקום, לא ניתן להתעלם לחלוטין משיקולי השיקום. אכן, במקרים מעין אלו שיקולי שיקום, גם כאלו המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם, אינם מאיינים לחלוטין את שאר שיקולי הענישה, בכלל זה עקרון ההלימה ושיקולי הרתעת הרבים. במקרים שכאלו, יש לאזן בין שיקולי ההלימה והרתעת הציבור לבין שיקולי השיקום, אך אין לפגוע בהליך השיקום ולאיינו, דבר שיש בו כדי לפגוע פגיעה של ממש, לא אך בנאשם אלא גם באינטרס הציבורי. האיזון צריך להביא לענישה שיש בה כדי להביע את חומרת העבירות בהיבט של האינטרס הציבורי מחד, אך לא יהיה בה כדי להציב מחסום של ממש בפני הנאשם וההליך השיקומי שעבר.

40. על כן, גם אם אין מנוס מלהשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, נוכח חומרת העבירות שביצע, והאינטרס הציבורי בהשתת עונש חמור על מבצעי עבירות אלו, תקופת המאסר צריכה להיות כזו, שהנאשם יוכל לראות את האור בקצה המנהרה, את התועלת בהליך שעבר וביכולתו לשמרו עד לריצוי עונשו, שגם הוא חלק משיקומו, בתשלום חובו על מעשיו. כל זאת, לצד מענה שיקומי בבית הכלא, שיהיה בו לא אך לשמר את הדרך שעשה הנאשם והמקום אליו הגיע, אלא אף לסייע בידו להמשיך בדרך החדשה בה בחר, ולהכשירו לחיים שלאחר ריצוי העונש, לבל ייסוג אחור.

41. בשים לב לכל האמור, לאחר שנתתי דעתי למכלול הנתונים הנדרשים, בכללם לאינטרסים המוגנים בעבירות שביצע הנאשם, נסיבות ביצוע העבירות, נסיבותיו של הנאשם, שיקולי הענישה השונים ביניהם עקרון ההלימה, הרתעת הרבים ושיקום הנאשם, העובדה כי הנאשם היה במעצר מאחורי סורג ובריה תקופה של כ-10 וחצי חודשים, ולאחר מכן

שהה בקהילה הטיפולית מלכישוע תקופה של כשנה ושאר השיקולים לקולא ולחומרא, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 15.03.21 עד יום 26.01.22.

הנאשם יתייצב למאסרו בבית סוהר ניצן ביום 26.02.23 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336 וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ב. אני מפעיל את המאסר על תנאי של 6 חודשים שהושת על הנאשם ביום 30.03.20 בת"פ (רח') 17834-02-20. ואולם, מאחר שמדובר במאסר מותנה בעבירות סמים, אזי בשים לב לשיקום שעבר הנאשם בתחום זה, בעטיו, לו היה מדובר בהרשעה בעבירות סמים בלבד, היה מקום לשקול גם את הארכת התנאי, הנאשם ירצה את עונש המאסר הזה בחופף לעונש המאסר שהושת עליו בהליך זה.

ג. 9 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשם יעבור עבירת נשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין, בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא.

ד. 9 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן הוא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה לפי פקודת הסמים מסוג פשע.

ה. 6 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם כן הוא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה לפי פקודת הסמים מסוג עוון.

ו. אני מכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" כמשמעות המונח בפקודת הסמים המסוכנים, ומורה על חילוט הרכוש שנתפס אצל הנאשם: ₪ 6,000 שנתפסו עליו במזומן; ₪ 6,000 שנתפסו בחשבון הבנק שלו; אופנוע מ.ר. 1041870.

בשים לב לעונשי המאסר ולמצבו של הנאשם לא מצאתי לנכון להשית עונש קנס.

שב"ס יפעל לשבץ את הנאשם במסגרת טיפולית בכלא, בשים לב להליך שהנאשם כבר עבר עד עתה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"ג, 30 ינואר 2023, במעמד המתייצבים.